

ELŐTERJESZTÉS

Előterjesztő:

A Jobbik Magyarországért Mozgalom képviselőcsoportja

Tárgy:

Közterületek elnevezése

Iktatószám:

-/2016

Ügyintéző:**Feladatot jelent:**

Pacza Gergely a Városfejlesztési Főosztály vezetője
Lukácsné dr. Pócsi Ildikó a Szervezési és Jogi Főosztály vezetője
részére

Véleményező bizottságok:

Kulturális Bizottság
Közgyűlés
Környezetvédelmi és Városfejlesztési Bizottság

Törvényességi véleményezés ideje:

2016. április 15.

Törvényességi ellenőrzést végezte:

Dr. Kövér Patrícia

Mellékletek:

Tisztelt Közgyűlés!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 2013. január 1-től hatályos 143. § (3) bekezdése értelmében felhatalmazást kapott a települési önkormányzat, hogy rendeletben állapítsa meg a közterületek elnevezésének, valamint az elnevezésük megváltoztatására irányuló kezdeményezés és a házszám-megállapítás szabályait.

A fentiek alapján megalkotott 10/2015 (II.26.) a közterületek elnevezéséről, az elnevezésük megváltoztatására irányuló kezdeményezésről, valamint a házszám-megállapítás szabályairól szóló önkormányzati rendelet 4. § (5) bekezdésének a) és b) pontja kimondja, hogy közterület elnevezéssel emléket állítani olyan személynek lehet, akinek közismert tevékenysége, élete, munkássága a magyar vagy egyetemes történelemben kiemelkedő jelentőségű volt és személye közmegbecsülésnek örvend, vagy aki a tudomány, művészet, sport vagy társadalmi élet egyéb területén kimagaslóan jelentőset tett, vagy alkotott, s ezáltal személyének az emléke megőrzésre méltó.

I.

„Minél kisebb lesz az ország, annál nagyobbra nővök én. Mikor ellenzéki vezér voltam, megvolt egész Magyarország, amikor miniszterelnök lettem, elszakadt Horvátország és Szlavónia; öt megye marad, amire köztársasági elnök leszek, és Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyéből fog állani az ország, mire király leszek.”

A fenti idézet jól jelzi **Károlyi Mihály** fölöttébb aggasztó politikai törekvését. Az úgynevezett őszirózsás forradalom győzelme után a legnagyobb jóindulattal sem mondható el, hogy a nemzet érdekeinek érvényesítését tekintette volna fő céljának. A háború befejezésekor katonáink mindenhol a Monarchia határain túl állomásoztak. A fegyverszünet 1918. november 4-én jött létre Padovában, Armando Diaz olasz hadsereg-főparancsnok és az osztrák-magyar hadsereg főparancsnoksága között. Ennek értelmében az osztrák-magyar csapatoknak a háború előtti birodalmi határra kellett visszavonulniuk. Károlyi Mihály kormánya azonban új tárgyalásra jelentkezett az antant hadsereg parancsnokánál, Franchet d'Esperay tábornoknál. A november 13-i belgrádi katonai egyezményben a demarkációs vonalat a Nagy-Szamos, Beszterce, Maros, Szabadka, Baja, Pécs, Muraköz vonalra toltá vissza. Tovább tetézte a bajt, hogy „nagyszerű” hadügyminisztere szinte tálcán kínálta föl hazánk területét az arra ácsingózó szomszédoknak: „Nem kell hadsereg többé! Soha többé katonát nem akarok látni!” Ezen tevékenységükkel egyértelműen „megágyaztak” a trianoni katasztrófának. Később a vállalhatatlan Vix-jegyzék megválaszolása helyett a köztársasági elnökséget választja, s a problémát áttolja a Berinkey-kormányra. Annak bukása után pedig Kun Bélák hatalomra juttatásában is „elévülhetetlen érdemeket szerzett” a „vörös gróf”. Mindezeket túl nem zárható ki – igaz egyértelműen nem is bizonyítható –, hogy a Tisza István ellen elkövetett merénylethez is köze lehetett.

Az előzőekben vázolt politikai tevékenysége a legelfogultabb gondolkodókban is kételyeket kell támasztani aziránt, hogy méltó-e arra, hogy hazánkban közterület viselje nevét.

Álláspontunkat a Magyar Tudomány Akadémia állásfoglalása is alátámasztja, miszerint:

„Nem állapítható meg minden kétséget kizáróan, hogy közvetlenül részt vett volna önkényuralmi rendszer megalapozásában, kiépítésében, fenntartásában; de vitatott történelmi szerepénél fogva nem javasolt, hogy róla közterületet, közintézményt nevezzenek el.”

Fentiek értelmében javasoljuk, hogy a Közgyűlés **Károlyi Mihály helyett** a közelmúltban elhunyt **Varga István** ötszörös magyar bajnok és háromszoros kupagyőztes kézilabdázó, 127-szeres magyar válogatott, a Debreceni Dózsa egykori világklasszis átlövőnek állítson emléket.

II.

A Magyar Tudomány Akadémia állásfoglalása **Erdei Ferenc** agrárközgazdász, politikus, szociográfus, falukutató (1910– 1971) tekintetében: az MTA tagja, Kossuth-díjas parlamenti képviselő (1944–1971). A második világháború előtt a „népi írók” csoportjának tagjaként a Válasz című folyóirat és a nagy visszhangot kiváltó Futóhomok című, parasztságról szóló szociográfia (1937) szerzője, a Nemzeti Parasztpárt egyik megalakítója. 1944. december 22. – 1945. november 15. között az ideiglenes nemzeti kormány belügy-minisztere; egyik megszervezője az ÁVH elődjének számító Államrendőrség Politikai Rendészeti Osztályának; 1948–1949 között államminiszter, 1949–1953 között (a kulák-listák és padlássöprések idején) földművelésügyi miniszter, 1953–1954 között igazságügy miniszter, 1954–1955 között földművelésügyi miniszter, 1955.XI.15.–1956.X.31. között a minisztertanács elnökhelyettese. 1957-től az Agrártudományi Kutató Intézet igazgatója, ezzel párhuzamosan 1957–1964 és 1970–1971 között az MTA főtitkára, 1964–1970 között alelnöke. Nagy szerepe volt a kollektivizálásban, 1948-ban és 1962-ben Kossuth-díjat kapott.

Álláspontunkat a Magyar Tudomány Akadémia állásfoglalása is alátámasztja, miszerint:
„Nevének használata közterület vagy közintézmény elnevezésében nem javasolt, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában vett részt.”

Fentiek értelmében javasoljuk, hogy a Közgyűlés **Erdei Ferenc helyett** a debreceni születésű és kötődésű **Szabó Magda** költő, műfordító írónőnek állítson emléket.

Kérjük a Tisztelt Közgyűlést, hogy mindezek alapján a 10/2015 (II.26.) a közterületek elnevezéséről, az elnevezésük megváltoztatására irányuló kezdeményezésről, valamint a házszám-megállapítás szabályairól szóló önkormányzati rendelet értelmében az érintett közterület nevének megváltoztatására irányuló javaslatot megtárgyalni, és a módosítást elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat:

A Közgyűlés a Jobbik Magyarországért Mozgalom képviselőcsoportja előterjesztésére a 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdésének 3. pontja értelmében, figyelemmel a 303/2007. (XI. 14.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdésére és a 10/2015. (II. 26.) önkormányzati rendeletre

1./

a 21457/100 hrsz-ú földrészlet Károlyi Mihály utca elnevezésű részének nevét

*Károlyi Mihály utca   Újkert-ről
Varga István utca   Újkert-re,*

a 203, a 337 és a 447/15 hrsz-ú földrészlet nevét

*Erdei Ferenc utca   Biharikert-Kondoros-ról
Szabó Magda utca   Biharikert-Kondoros-ra*

változtatja.

2./ Felkéri a Szervezési és Jogi Főosztály, valamint a Városfejlesztési Főosztály vezetőjét, hogy a közterületek elnevezéséhez kapcsolódó intézkedéseket tegyék meg.

Határidő: azonnal

Felelős: a Szervezési és Jogi Főosztály vezetője
a Városfejlesztési Főosztály vezetője

A határozati javaslat elfogadásához egyszerű többség szükséges.

Debrecen, 2016. január 25.

Kőszeghy Csanád Ábel
frakcióvezető
Jobbik Magyarországért Mozgalom
képviselőcsoportja